

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Szkole Podstawowej im. Wojciecha Kucharskiego
w Dobranowicach

Wersja skrócona dla uczniów

Aktualizacja: 2026 r.

PO CO SĄ STANDARDY?

W naszej szkole obowiązują **Standardy Ochrony Małoletnich**. Są to zasady, które mają chronić dzieci i młodzież przed krzywdzeniem oraz pomagać wtedy, gdy dzieje się coś trudnego, niepokojącego albo niebezpiecznego.

Najważniejsza zasada jest prosta:

Masz prawo czuć się w szkole bezpiecznie.

Każdy pracownik szkoły powinien działać dla Twojego dobra, traktować Cię z szacunkiem i respektować Twoją godność, prywatność oraz granice.

Jeżeli coś Cię niepokoi, ktoś Cię krzywdzi, przekracza Twoje granice albo widzisz, że krzywdą dzieje się komuś innemu – **możesz i powinienes/powinnaś powiedzieć o tym zaufanej osobie dorosłej.**

1. KOGO CHRONIĄ STANDARDY?

Standardy chronią każdego ucznia, który nie ukończył 18 lat.

Nie ma znaczenia:

- ile masz lat,
- do której klasy chodzisz,
- jakie masz oceny,
- czy masz trudności w nauce,
- czy masz niepełnosprawność albo specjalne potrzeby edukacyjne,
- w jaki sposób się komunikujesz,
- skąd pochodzisz,
- jak wyglądasz,
- jakie masz poglądy czy zainteresowania.

Każdy uczeń ma prawo do bezpieczeństwa, szacunku i pomocy.

2. CO TO ZNACZY, ŻE KTOŚ MNIE KRZYWDZI?

Krzywdzenie to takie zachowanie innej osoby, które narusza Twoje bezpieczeństwo, godność, zdrowie, prywatność albo granice.

Krzywdzić może osoba dorosła, ale także inne dziecko lub grupa dzieci.

Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna
To między innymi: • bicie, • kopanie, • popychanie, • szarpanie, • szczypanie, • duszenie, • szturchanie, • celowe zadawanie bólu, • niszczenie Twoich rzeczy.	To między innymi: • wyśmiewanie, • poniżanie, • obrażanie, • wyzywanie, • ośmieszanie, • grożenie, • zastraszanie, • szantażowanie, • celowe izolowanie, • rozsiewanie plotek, • ciągłe zawstydzanie albo krytykowanie.

Przemoc seksualna i naruszanie granic intymnych
Nikt nie ma prawa: • dotykać Cię w sposób, którego nie chcesz lub który narusza Twoją intymność, • zmuszać Cię do zachowań o charakterze seksualnym, • pokazywać Ci treści seksualnych lub pornograficznych, • namawiać Cię do przesyłania intymnych zdjęć lub nagrań, • robić lub rozpowszechniać intymnych zdjęć czy nagrań z Twoim udziałem. <i>UWAGA: Jeżeli wydarzyło się coś takiego – powiedz o tym zaufanej osobie dorosłej.</i>

Zaniedbywanie	Cyberprzemoc
Krzywdzeniem może być również sytuacja, gdy osoba odpowiedzialna za dziecko przez dłuższy czas nie zapewnia mu podstawowych potrzeb, np. odpowiedniego jedzenia, ubrania, opieki, leczenia, bezpieczeństwa lub możliwości chodzenia do szkoły.	Krzywdzenie może wydarzyć się również w Internecie. Cyberprzemocą może być między innymi: • obrażanie lub wyśmiewanie w sieci, • hejt, • grożenie, • nękanie wiadomościami, • podszywanie się pod inną osobę, • publikowanie zdjęć lub filmów bez zgody, • rozpowszechnianie plotek, • udostępnianie kompromitujących materiałów, • szantażowanie zdjęciami albo nagraniami, • wykluczanie z grup internetowych w celu dokuczenia, • namawianie do niebezpiecznych zachowań.

3. JAK DOROŚLI W SZKOLE POWINNI MNIE TRAKTOWAĆ?

Pracownicy szkoły powinni:

- traktować Cię z szacunkiem,
- mówić do Ciebie spokojnie i w sposób, który możesz zrozumieć,
- szanować Twoje granice fizyczne i psychiczne,
- brać pod uwagę Twój wiek i potrzeby,
- wysłuchać Cię, kiedy zgłaszasz problem,
- reagować, gdy widzą, że dzieje Ci się krzywda,
- chronić Twoją prywatność,
- zachowywać się wobec Ciebie profesjonalnie i bezpiecznie.

Masz prawo powiedzieć dorosłemu:

„Nie czuję się z tym dobrze.”

„Proszę przestać.”

„Nie chcę tego.”

„Potrzebuję pomocy.”

Jeżeli nie potrafisz tego powiedzieć – możesz zgłosić problem w inny sposób.

4. CZEGO PRACOWNIKOM SZKOŁY NIE WOLNO?

Pracownik szkoły nie może:

- bić Cię, popychać, szarpać ani stosować wobec Ciebie przemocy,
- poniżać Cię, wyśmiewać, zawstydzać lub obrażać,
- zastraszać Cię lub szantażować,
- wykorzystywać swojej przewagi nad Tobą,
- nawiązywać z Tobą relacji seksualnej lub intymnej,
- kierować do Ciebie treści seksualnych, erotycznych lub pornograficznych,
- proponować Ci alkoholu, papierosów, e-papierosów, środków odurzających lub innych substancji psychoaktywnych,
- namawiać Cię do działań niebezpiecznych lub niezgodnych z prawem,
- utrzymywać lub rozpowszechniać materiałów naruszających Twoją prywatność i godność.

5. A CO Z DOTYKIEM?

Masz prawo do swoich granic.

Dorosły nie może dotykać Cię w sposób agresywny, nieprzystojny, intymny albo powodujący u Ciebie dyskomfort.

Są jednak sytuacje, w których pracownik szkoły może potrzebować fizycznie Ci pomóc, np.:

- podczas udzielania pierwszej pomocy,
- gdy trzeba ochronić Cię przed niebezpieczeństwem,
- podczas asekuracji,
- gdy potrzebujesz pomocy z powodu niepełnosprawności lub stanu zdrowia,
- gdy potrzebujesz wsparcia w sytuacji kryzysowej,
- gdy potrzebujesz pomocy w czynnościach samoobsługowych.

Taka pomoc zawsze powinna być **bezpieczna, potrzebna w danej sytuacji i respektować Twoją godność oraz granice.**

6. KONTAKT Z PRACOWNIKIEM SZKOŁY POZA SZKOŁĄ

Kontakt pracownika szkoły z uczniem poza godzinami pracy powinien mieć charakter wyjątkowy i być związany ze sprawami szkolnymi albo Twoim bezpieczeństwem.

Do kontaktu służą przede wszystkim oficjalne kanały, np.:

- dziennik elektroniczny,
- służbowy e-mail,
- służbowy telefon,
- inny komunikator zaakceptowany przez szkołę.

Pracownik szkoły **nie powinien prowadzić z Tobą prywatnej korespondencji przez swoje prywatne konta w mediach społecznościowych.**

7. JAK POWINNIŚMY TRAKTOWAĆ SIĘ NAWZAJEM?

Każdy uczeń ma obowiązek szanować bezpieczeństwo, godność, prywatność i granice innych osób.

Niedozwolone jest:

- bicie, kopanie, popychanie i szarpanie,
- niszczenie cudzych rzeczy,
- wyśmiewanie i poniżanie,
- grożenie i szantażowanie,
- obrażanie i wyzywanie,
- celowe izolowanie,
- rozsiewanie plotek,
- naruszanie czyjejś intymności,
- dotykanie drugiej osoby w sposób, którego ona nie chce,
- cyberprzemoc,
- hejt,
- publikowanie zdjęć, filmów lub informacji o innej osobie bez zgody,
- podszywanie się pod innych,
- dyskryminowanie,
- wykluczanie,
- prześladowanie,
- namawianie do przemocy,
- namawianie do zachowań niebezpiecznych, autoagresywnych lub niezgodnych z prawem.

PAMIĘTAJ:

Żart przestaje być żartem, kiedy druga osoba cierpi albo prosi, żeby przestać.

Jeśli ktoś mówi „stop”, „nie chcę”, „przestań” – należy to uszanować.

8. NIE BĄDŹ OBOJĘTNY/A

Jeżeli widzisz, że ktoś jest:

- bity,
- wyśmiewany,
- poniżany,
- zastraszany,
- szantażowany,
- izolowany,
- nękanym w Internecie,
- zmuszany do czegoś,
- traktowany w sposób naruszający jego granice,

powiedz o tym dorosłemu.

Zgłoszenie przemocy nie jest „skarżeniem”.

To sposób pomagania osobie, której może dziać się krzywda.

9. MOJE ZDJĘCIA, NAGRANIA I PRYWATNOŚĆ

Masz prawo do prywatności i ochrony swojego wizerunku.

Szkoła powinna wykorzystywać Twoje zdjęcia i nagrania w sposób, który nie narusza Twojej godności, bezpieczeństwa ani prywatności.

Jeżeli zdjęcie, film albo sposób jego wykorzystania powoduje u Ciebie dyskomfort – **powiedz o tym zaufanej osobie dorosłej.**

Także uczniowie powinni szanować nawzajem swoje prawo do prywatności.

Nie publikuj zdjęć, filmów, nagrań ani prywatnych informacji dotyczących koleżanki lub kolegi bez ich zgody.

10. BEZPIECZEŃSTWO W INTERNECIE

Internet daje wiele możliwości, ale mogą zdarzyć się tam również sytuacje niebezpieczne.

Zgłoś problem dorosłemu, jeżeli ktoś:

- obraża Cię lub grozi Ci w Internecie,
- uporczywie wysyła Ci niechciane wiadomości,
- podszywa się pod Ciebie,
- publikuje Twoje zdjęcia lub filmy bez zgody,
- próbuje Cię szantażować,
- namawia Cię do przysyłania intymnych zdjęć,
- przesyła Ci treści seksualne,
- nakłania Cię do tajnego kontaktu z osobą dorosłą,
- namawia Cię do spotkania z nieznaną osobą,
- zachęca Cię do zrobienia sobie krzywdy albo innych niebezpiecznych działań.

Jeżeli wydarzy się coś niebezpiecznego w Internecie:

nie odpowiadaj na groźby ani szantaż,

nie przekazuj dalej krzywdzących materiałów,

a jeśli możesz zrobić to bezpiecznie:

zachowaj wiadomość, screen, link, zdjęcie albo inną informację, która pomoże wyjaśnić sytuację.

Pokaż ją zaufanej osobie dorosłej.

11. KOMU MOGĘ POWIEDZIEĆ, ŻE DZIEJE SIĘ COŚ ZŁEGO?

Możesz zgłosić problem **każdemu pracownikowi szkoły.**

Może to być na przykład:

- wychowawca,
- nauczyciel,
- pedagog szkolny,
- pedagog specjalny,
- psycholog,
- dyrektor szkoły,
- inny pracownik szkoły, któremu ufasz.

Nie musisz szukać „właściwej osoby”.

Najważniejsze, żebyś powiedział/a komuś dorosłemu.

Jeśli pierwsza osoba nie zareaguje albo nadal będziesz potrzebować pomocy – **powiedz kolejnej.**

12. NIE MUSISZ MÓWIĆ O PROBLEMIE TYLKO SŁOWAMI

Każdy z nas komunikuje się trochę inaczej.

Jeżeli trudno Ci powiedzieć o tym, co się wydarzyło, możesz:

- napisać wiadomość,
- napisać na kartce,
- pokazać,
- narysować,
- użyć piktogramów,
- skorzystać z urządzenia lub systemu komunikacji, którego używasz,
- poprosić zaufaną osobę o pomoc w przekazaniu informacji.

Szkoła powinna dostosować sposób rozmowy i pomocy do Twoich potrzeb i możliwości.

13. CO ZROBI SZKOŁA, KIEDY ZGŁOSZĘ PROBLEM?

Jeżeli powiesz pracownikowi szkoły o krzywdzeniu lub zagrożeniu, Twoja informacja powinna zostać potraktowana poważnie.

Szkoła przede wszystkim:

1. zadba o Twoje bezpieczeństwo,
2. przerwie zachowanie, które Ci zagraża – jeżeli nadal trwa,
3. zapewni Ci potrzebną pomoc,
4. przekaże sprawę osobom odpowiedzialnym za prowadzenie interwencji,
5. podejmie działania odpowiednie do sytuacji,
6. jeśli będzie to konieczne – skontaktuje się z odpowiednimi służbami lub instytucjami,
7. ustali, jakiego wsparcia potrzebujesz dalej.

W razie potrzeby szkoła przygotuje dla Ciebie **Plan Wsparcia Ucznia**.

Może on obejmować między innymi:

- zapewnienie Ci bezpieczeństwa w szkole,
- pomoc psychologa lub pedagoga,
- wsparcie wychowawcy,
- ustalenie osób, do których możesz się zgłaszać,
- współpracę z innymi specjalistami i instytucjami,
- sprawdzanie, czy sytuacja się poprawia.

14. NIE MUSISZ OPOWIADAĆ WSZYSTKIEGO WIELE RAZY

Szkoła powinna chronić Twoją prywatność.

O trudnej sytuacji powinny wiedzieć tylko te osoby, które muszą znać informacje, aby Ci pomóc lub wykonać swoje obowiązki.

Pracownicy szkoły powinni także unikać niepotrzebnego wielokrotnego wypytywania Cię o to samo zdarzenie.

15. NIKT NIE MOŻE CIĘ KARAĆ ZA TO, ŻE POPROSIŁEŚ/AŚ O POMOC

Jeżeli zgłosisz krzywdzenie, zagrożenie albo naruszenie zasad:

nikt nie może Cię z tego powodu zastraszać, karać, poniżać, wyśmiewać ani gorzej traktować.

Dotyczy to również sytuacji, kiedy zgłaszasz krzywdę dotyczącą innej osoby.

16. JEŻELI JESTEŚ W BEZPOŚREDNIM NIEBEZPIECZEŃSTWIE

Jeżeli zagrożone jest Twoje życie albo zdrowie, jak najszybciej poproś o pomoc osobę dorosłą.

W sytuacji nagłego zagrożenia można zadzwonić pod:

112 – NUMER ALARMOWY

17. GDZIE JESZCZE MOŻESZ SZUKAĆ POMOCY?

Jeżeli z jakiegoś powodu nie chcesz albo nie możesz od razu porozmawiać z osobą dorosłą w swoim otoczeniu, możesz skorzystać również z telefonicznej pomocy.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111

Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli:

800 080 222

Możesz również poprosić zaufaną osobę dorosłą, żeby pomogła Ci znaleźć inne odpowiednie miejsce wsparcia.

18. SKĄD MAM WIEDZIEĆ, CZY POWINIENEM/POWINNAM COŚ ZGŁOSIĆ?

Nie zawsze musisz wiedzieć, czy dane zachowanie „na pewno jest przemocą”.

Jeżeli:

- boisz się,
- czujesz się zagrożony/a,
- coś powoduje Twój silny dyskomfort,
- ktoś przekracza Twoje granice,
- ktoś zmusza Cię do czegoś,
- zachowanie dorosłego albo ucznia wydaje Ci się niewłaściwe,
- widzisz, że komuś innemu dzieje się krzywda,

powiedz o tym dorosłemu. Nie musisz sam/a oceniać, czy sytuacja jest „wystarczająco poważna”. Od tego są dorośli.

19. STANDARDY SĄ RÓWNIEŻ DLA CIEBIE

Standardy Ochrony Małoletnich są dostępne w szkole.

Nauczyciele i wychowawcy mają obowiązek wyjaśnić uczniom ich najważniejsze zasady w sposób dostosowany do wieku i możliwości uczniów.

Jeżeli czegoś nie rozumiesz – **masz prawo zapytać.**

Jeżeli potrzebujesz wersji napisanej jeszcze prostszym językiem, z wykorzystaniem obrazków, piktogramów albo innego sposobu komunikacji – **powiedz o tym nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, pedagogowi specjalnemu lub psychologowi.**

PAMIĘTAJ!

MASZ PRAWO CZUĆ SIĘ BEZPIECZNIE.

MASZ PRAWO DO SZACUNKU I WŁASNYCH GRANIC.

MASZ PRAWO POWIEDZIEĆ „NIE” I „STOP”.

MOŻESZ POPROSIĆ O POMOC KAŻDEGO ZAUFANEGO DOROSŁEGO W SZKOLE.

NIE MUSISZ RADZIĆ SOBIE Z TRUDNĄ SYTUACJĄ SAM/A.

JEŻELI WIDZISZ KRZYWDĘ INNEJ OSOBY – REAGUJ I POWIEDZ DOROSŁEMU.

NIKT NIE MOŻE CIĘ KARAĆ ZA TO, ŻE ZGŁASZASZ KRZYWDZENIE LUB PROSISZ O POMOC.

JEŻELI PIERWSZA OSOBA CI NIE POMOŻE – POWIEDZ KOLEJNEJ.

Twoje bezpieczeństwo jest ważne.